

FINANSTIDNINGEN

TISDAGEN 16 MAJ 2000

Babels hus

NU HAGLAR ANKLAGELSENA om vems fel det är att Västra Götalandsregionen blivit ett politiskt fiasko. Alla skyller på alla. Därmed missar man den verkliga orsaken till sammanbrottet: politisk hybris. Förra årets sammanslagning av fyra landsting – där 1,5 miljoner medborgare och 49 kommuner ingår – är en skrivbordskonstruktion. Norra Dalslands glesbygd, Västgötaslättnens jordbruksland och industristaden Göteborg har ingen gemensam regional identitet eller tradition. Det samhälle som mest naturligt växer ihop med Göteborg är Kungälv, som lustigt nog inte är med i regionen.

Bakom sammanslagningen har en naiv uppfattning funnits om att de svåra ekonomiska problem som de gamla landstingen tog med sig i boet skulle lösas med mer av storskalighet och planekonomi. Det är ett häpnadsväckande föråldrat synsätt, vilket de smärtsamma erfarenheterna efter 1960-talets våg av kommunsammanslagningar visat.

"Den verkliga orsaken till fiaskot i Västra Götaland: politisk hybris"

UNDER SIN DRYGT ETTÅRIGA EXISTENS har Västra Götaland drabbats av ett socialdemokratiskt misslyckande och nu ett borgerligt. Antalet ledande chefer som hoppat av är redan oräkneligt. Regionen har i avsaknad av gemensamma mål blivit en tummelplats för bypolitik av värsta sort. Regionen är en mjölkko för lokala intressen som vill komma över så stora resurser som möjligt. Dragkampen om på vilken ort sjukvårdens olika verksamheter ska bedrivas är besinningslös. Ingen orkar ta helhetsansvar. Ovanpå bypolitiken kommer så partiintresset, där ideologiska skynken omöjliggör en samsad diskussion om verksamheten, byggd på fakta, erfarenhet och utvärdering. Resultatet? Hot om nedläggning, långbänkar och motstridiga besked från politiker i olika positioner med en uppande osäkerhets känsla som följd. Arbetsmiljön blir dåligt för personal som försöker göra sitt jobb.

Blott det faktum att en 26-åring med medioker meritlista sattes att leda en mångmiljardverksamhet visar med vilken nonchalans partipolitiken uppträder gentemot verksamhetens 46 000 anställda, alla patienter och de skattemedel som medborgarna ställer till politikerna i förfogande. Elaka tungor menar att erfarenhet och respekt för kommunpolitiker i väst-sverige hållit sig borta från den nya regionen eftersom de förstod att Västra Götaland var ett missföret dömt att gå över styr. Två kommuner, Habo och Mullsjö, avstod också från att gå in i regionen.

HÅNSKRATTET som regionen gjort sig förtjänt av fastnar dock i halsen. Inte bara därför att stora resurser slösas bort. Inte utslutande för att människor riskerar att få sämre sjukvård. Utan också därför att de västsvenska politikerna är i full färd med att ge antidemokratiska stämningar luft under vingarna. Det finns inget större hot mot demokratin än när demokrater inte förstår leverera vad de lovat.

Det är dags att pensionera de politiska clownerna.

DET ÄR FASCINERANDE att bevitna ett uppvaknande. I helgen kom kulturarbetaren Lars Linder till sans. Och av det blev han så till sig att han

uppsökte DN Debatt (13/5) för att torgföra insikten om att de generella socialförsäkringarna varken är generella eller försäkringar. Han hade uppträtt på ett företagare för sämre sjukersättning än som anställd.

Grattis och bättre sent än aldrig och allt vad det heter!

Där ute finns många som ytterligare skulle kunna förbättra Lin-

ders insikter i den svenska välfärdsstatens alla undantagsregler. Arbetslösa får lägre pension, för de har ingen avtalspension, vikariatsanställda får lägre sjukpenning, eftersom de inte är fast anställda, studerande får ingen föräldrapenning, för de arbetar inte, och så vidare och så vidare ...

Det var ohyggligt jävla länge sedan välfärdsstaten såg till de mest behövandes behov. Men det är klart, somliga kulturarbetare har väl haft så fullt upp med att kulturarbeta att de inte haft tid att ägna sig åt socialpolitik. Och då får de stå där och skämmas, som Linder väljer att göra helt öppet, över att de fortfarande säger sig krama den svenska välfärdsstat som bara

fungerar för dem som redan fungerar.

Men sen, när de har skämts fördigt, kan vi vänta oss stordåd. Det är då fina gamla teaterklassiker som Dario Fos "Vi betalar inte!" kan komma att fyllas med nytt innehåll.

Den som väntar på något gott väntar aldrig för länge. Eller rättare sagt – väntar alltid för länge. Välfärdsstaten behöver inte bara dina skattekonor Lars Linder. Mest av allt behöver den dina nyvunna insikter.

HEDDA WOODS

hedda91@hotmail.com 08-506 245 00

Send the marines!

Afrikas mörka hjärta borde krossas

SIGNERAT

Afrika hemsöks av en ondska av nazistiska proportioner. Åt det gör vi inget, annat än att skicka bistånd till blod-sugarna.

"No arts; no letters; no society; and which is worst of all, continual fear and danger of violent death; and the life of man, solitary, poor, nasty, brutish, and short."

Så beskrev den brittiske filosofen Thomas Hobbes livet i människans statslösa uttillstånd (Leviathan, 1651). Beskrivningen passar ganska bra också på stora delar av Afrika år 2000.

Av alla de barn som föds i världen just i dag, är det inga som har lägre förväntad livslängd än de som ser dagens ljus söder om Sahara (49 år).

BILDERNA AV BARN vars händer huggits av talar sitt tydliga språk. Likaså rapporterna om förnyade strider mellan Etiopien och Eritrea. För att inte tala om skandalen med hundratals FN-soldater som tagits till fanga av en galen krigsherre i Sierra Leone. I Kongo slåss fem utländska arméer mot varandra. Rwanda och Uganda stöder olika rebellfraktioner, medan Zimbabwe, Namibia och Angola stöder presidenten, Laurent Kabila. Nya krig hotar mellan Uganda och Rwanda, och mellan Zambia och Angola.

Den afrikanska renessansen tycks ha ställts in. Det "nya" Afrikas ledande ljus, som skänkt hopp om en ljusnande framtid för regionen – Isaias Afwerki i Eritrea, Meles Zenawi i Etiopien, Yoweri Museveni i Uganda och Paul Kagame i Rwanda – är nu indragna i krig.

Afrikas grundläggande problem är att regionen saknar stater i modern mening. Sådana som beskattar befolkningen, tillhandahåller vissa tjänster (bygger vägar, till exempel), och upprätthåller lag och ordning inom landets gränser.

Eftersom de afrikanska staterna är en illusion är det är meningslöst att som FN önskar försöka lösa afri-

Ingen slump.

kanska problem genom att förhandla med olika krigsherrar. Snarast skänker dessa politiska kontakter – och det myckna utvecklingsbiståndet – oförtjänt legitimitet till de afrikanska blodsgurarna (ekonomen George B N Ayittey har träffande liknat den typiska afrikanska statsapparaten vid en vampyr).

Vad göra?

Fortsätta att lägga armarna i kors och vänta på att vampyrerna, med hjälp från Afrikas "funktionellt illiterata elit" (Ayitteys formulering), plötsligt en dag skall inse att de kanske borde ta bättre hand om Afrikas folk?

Nja. Faktum är: inte i någon del av världen är det lättare att argumentera för humanitär intervention av den militära sorten, än i Afrika. Jonah Goldberg, redaktör vid den konservativa tidskriften National Review, föreslog i början av månaden att USA borde inleda ett korståg – för att rädda Afrika från sig självt. Om så krävs med marinären i spetsen för det nya århundradets stora civilisatoriska mission.

JO, HAN MENAR ALLVAR. Tanken kan visserligen tyckas befängd. Den är ju helt ur fas med samtiden, som präglas av moralisk och kulturell relativism – och av amerikansk ovilja att använda marktrupp för att bringa fred.

Men kanske är det tiden som är galen? Vadan denna hänsyn till vampyrernas politiska och kulturella rättigheter? Och hur kan värl-

dens enda supermakt passivt beskåda tragedi efter tragedi i Afrika? Utan att ens, som i Sierra Leone, ställa flygplan till förfogande, annat än till ett pris som är tre gånger högre än marknadspriset? Vilket hjältemod!

WINSTON CHURCHILL var utan tvivel det förra århundradet störste politiske ledare. Av den enkla anledningen att han, tidigare än någon annan insåg att Adolf Hitlers ondska måste bekämpas. Churchill hade, som så många av hans samtida, försökt nå bekväma kompromisser med den lille excentricke mannen med så komiska maner och lustig mustasch.

Det mänskliga lidandet i Afrika är ingen slump. Underutvecklingen och krigen beror inte på att regionens "ledare" haft goda föresatser, men drabbats av diverse olyckliga omständigheter.

Det är en ondska av nazistiska proportioner som hemsöker Afrika.

Vem vågar inse det?

TOMAS LARSSON

tomas@loxinfo.co.th 08-506 245 00

Journalist och författare, baserad i Thailand

FINANSTIDNINGEN

INGÅR I MODERN TIMES GROUP

LÄSARSERVICE DYGNET RUNT
Beställning 08-506 245 80
Utebliven tidning 08-506 245 80
Fax 08-506 245 82
E-post pren@fti.se

VÄXEL
08-506 245 00

FAX
08-14 99 30

POSTADRESS
Box 70347, 107 23 Stockholm

BESÖKSADRESS
Kungsgatan 18, 4 tr

REDAKTIONEN
E-post redaktion@fti.se
Fax 08-14 99 30

ANNONSER
Telefon 08-506 245 80
Fax 08-506 245 81

**CHEFREDAKTÖR/
ANSVARIG UTGIVARE**
Per Lundsjö 08-506 245 00

**CHEFREDAKTÖR/
OPINION OCH KULTUR**
Johan Hakelius 08-506 245 00

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Peder Ramel 08-506 245 00

UTGIVARE

Sveiges Finansnyheter AB

PRENUMERATIONSPRISER

Helår 2 443 kr (inkl moms 2 590 kr)

Halvår 1 368 kr (inkl moms 1 450 kr)

Kvartal 745 kr (inkl moms 790 kr)

Månad 250 kr (inkl moms 265 kr)

Postgiro: 09 03 03-5

Bankgiro: 5470-1016

WEBSIDA OCH TEXTARKIV

Finanstidningen finns tillgänglig på

internetadressen www.fti.se.

Förbehåll mot elektronisk lagring

och publicering måste göras av skribenten.

Detta medges normalt inte. För o-

ställt material ansvaras ej.

Finanstidningens tackvård

173 000 LÄSARE

FINANSTIDNINGEN
ISSN 1103-4824
VLT PRESS AB
VÄSTERÅS 2000